

DENET SİRKÜLER

Sirküler Tarihi : 17.12.2013
Sirküler No : 2013/088

TİCARİ MEKTUPLARDA ve BELGELERDE 01.01.2014 TARİHİNDEN İTİBAREN ZORUNLU OLARAK YER ALMASI GEREKEN BİLGİLER

(6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, Md.39/2)

2013/115 sayılı Duyurumuzda, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın 39/2 nci maddesi uyarınca 01.01.2014 tarihinden itibaren ticari belgelerde zorunlu olarak bulunması gereken bilgileri içeren bir makale paylaşılmıştır.

Bu konu ile ilgili olarak tarafımıza intikal eden yoğun sorular üzerine bu Sirküler hazırlanmış bulunmaktadır.

TTK'nun 39/2 nci maddesinde, **tacirin işletmesi ile ilgili olarak düzenlediği ticari mektuplarda ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerde yer alması gereken bilgiler düzenlenmiş olup, söz konusu düzenleme 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe girecektir.**

Bu hüküm ile şeffaflığın sağlanması amaçlanmıştır. Bu bilgiler belgelere yazılması gerekenler bakımından asgariyi göstermektedir. Tacir bunlara eklemeler yapabilir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2012 yılında 6,01 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 138 ülkede bulunan 1.204 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 54.000 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Denet'in müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz, iktibas edilemez.

1. ZORUNLULUK KAPSAMINA GİREN KİŞİLER:

TTK'nun 39/2 nci maddesi ile getirilen zorunluluk tacirler içindir. Gerçek kişiler açısından tacir, bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa, kendi adına işleten kişidir. (TTK Md. 12/1)

Ticaret şirketleriyle, amacına varmak için ticari bir işletme işleten vakıflar, dernekler ve kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşlar da tacir sayılırlar. (TTK Md. 16/1)

Ticaret şirketleri; kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibarettir. Bu Kanunda, kollektif ile komandit şirket şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket sermaye şirketi sayılır. (TTK Md. 124/1 ve 2)

2. TİCARİ BELGELERDE YER ALMASI ZORUNLU BİLGİLER NELERDİR?

TTK'nun 39/2 nci maddesine göre, 01.01.2014 tarihinden itibaren ticari belgelerde yer alması zorunlu bilgiler aşağıdaki gibidir:

- Ticaret sicil numarası¹,
- Ticaret unvanı,
- İşletmenin merkezi,
- Tacir bağımsız denetime tabi olduğu için internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi ise tescil edilen internet sitesinin adresi.

Ticaret siciline tescil edilmiş şube vb. işyerleri bulunan şirketlerin merkezlerinde kullanılan ticari belgelerinde merkezin ticaret sicil numarasının yer almasının yeterli olduğunu düşünüyoruz. Ancak şube vb. işyerlerinde kullanılan belgelerde merkezin yanı sıra bu yerlere ait sicil numarasına da yer verilmesinde yarar vardır.

¹ MERSİS'i kullanmaya başlayan müdürlüklerde MERSİS numarası ticaret sicili numarası yerine geçer ve daha önce verilmiş olan ticaret sicili numaraları dosya numarası olarak kullanılır. (Ticaret Sicili Yönetmeliği Md. 19/3) İstanbul'da halen MERSİS kullanılmaya başlanmadığından, İstanbul merkezli tacirlerin MERSİS numaralarının ticari belgelerinde bulunma zorunluluğu hâlihazırda yoktur.

3. ZORUNLU BİLGİLERİ İÇERMESİ GEREKEN BELGELER NELERDİR?

TTK'nun 39/2 nci maddesine göre, zorunlu bilgileri içermesi gereken belgeler, ticari işletme ile ilgili düzenlenen ticari mektuplar ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerdir.

Ticari mektuplar, bir ticari işe ilişkin tüm yazışmalardır. (TTK Md. 82/2)

Ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeler ise başta faturalar olmak üzere tacirler tarafından düzenlenen kayıtların dayanağını oluşturan tüm belgeleri (faturalar, irsaliyeler, perakende satış fişleri, makineli kasaların kayıt ruloları, giriş ve yolcu taşıma biletleri, gider pusulaları, müstahsil makbuzları, tahsilat ve tediye makbuzları vb.) ifade eder.

Bu yükümlülük şeffaflık sağlamak amacıyla getirildiğinden, ticari işlemlere taraf olan kişilere verilen ve alınan belgelerde bu bilgilerin yer alması gerektiği açıktır. Bu nedenle ticari ilişkilere taraf olan kişilere verilmesi mutad olmayan ücret bordroları gibi belgelerde zorunlu bilgilerin bulunmasına gerek olmadığını düşünüyoruz. Ancak ileride cezalı duruma düşmemek için mümkün mertebe tüm belgelerde bu bilgilere yer verilmesinde yarar vardır.

4. ZORUNLULUĞA UYMAMANIN CEZASI:

TTK'nun 51/2 nci maddesinde, Kanun'un 39 uncu maddesini ihlal edenlerin, yani ticari mektuplarda ve belgelerde zorunlu bilgilere yer vermeyenlerin 2.000 TL idari para cezasıyla cezalandırılacakları hükme bağlanmıştır.

Bilindiği gibi, bu cezalar Kabahatler Kanununa istinaden yıllar itibariyle yeniden değerlendirilerek artırılmak suretiyle uygulanmaktadır. 2014 yılında uygulanacak cezalar 2013/117 sayılı Duyurumuzda yer almakta olup, yukarıda belirtilen fiile (kabahate) 2014 yılında uygulanacak cezanın miktarı 2.240 TL'dir.

İdari para cezasına karşı, kararın tebliği tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir. (Kabahatler Kanunu Md. 27/1)

Kabahat dolayısıyla idarî para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi halinde bunun tahsilatını derhal kendisi gerçekleştirir. İdarî para cezasını kanun yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez. (Kabahatler Kanunu Md. 17/6)

Ticari mektuplarda ve belgelerde zorunlu bilgilere yer verilmediğinin tespiti halinde bu cezanın bir defa kesilmesi gerektiğini düşünürüz. Bizim görüşümüze göre, her bir belge veya tespit başına ayrı ceza uygulanamaz, eğer kanun koyucu bunu isteseydi, açıkça hükme bağlardı. Zorunlu bilgilere yer verilmemesi suretiyle TTK'nun 39/2 nci maddesini ihlal etme fiili tek bir “*kabahat*” teşkil eder ve buna göre tespit halinde tek bir ceza kesilmesi gerekir. Aksi takdirde, söz konusu bilgileri ihtiva etmeyen ticari mektup ve belgeleri çok sayıda ve piyasaya dağılmış vaziyette olan işletmelerin teorik olarak belge sayısı kadar anılan cezaya muhatap olmaları durumu hasıl olur ki bu da anılan cezanın kesilmesinden beklenen amaca ters düşer.

5. DİĞER HUSUSLAR:

- Yükümlülüğün başladığı 01.01.2014 tarihinden önce bastırılmış olan belgeler kullanılmaya devam edilebilir. Ancak bu belgelere elle veya kaşe ile zorunlu bilgilerin ilave edilmesi gerekir.
- Bağımsız denetime tabi olan şirketler zorunlu bilgileri internet sitelerinde de yayımlamak zorundadırlar. Bu şirketlerin internet sitelerinde ayrıca, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve üyelerinin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, limited şirketlerde müdürlerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticilerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı da yayımlanır. Bağımsız denetime tabi olmayan şirketlerde yukarıda belirtilen zorunlu bilgiler dışında kalan bilgilere, ticari mektuplarda ve belgelerde yer verilmesi söz konusu değildir.

Saygılarımızla.